

**HOZIRGI ZAMON TA'LIM TARBIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH.
MUAMMO VA YECHIMLAR**

Qurbonova Marjona Abdunabiyevna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti boshlang'ich ta'lim

yo'nalishi 4-bosqich talabasi

Email: sarievabdinabi@gmail.com

Annotatsiya-Ushbu maqolada hozirgi zamon ta'lim-tarbiya tizimini modernizatsiya qilish, uning samaradorligini oshirish hamda mavjud muammolarga zamonaviy yechim topish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llash, pedagoglarning malakasini oshirish va tarbiya tizimini mustahkamlash bo'yicha takliflar keltiriladi.

Kalit so'zlar: ta'lim, tarbiya, innovatsiya, raqamli texnologiya, pedagogik malaka, ma'naviyat, zamonaviy ta'lim, islohotlar.

**РАЗВИТИЕ СОВРЕМЕННОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ И
ВОСПИТАНИЯ. ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ**

Аннотация-В данной статье рассматриваются современные проблемы и перспективы развития системы образования и воспитания. Автор анализирует основные трудности, с которыми сталкивается современное образование: недостаточная квалификация педагогов, разрыв между теорией и практикой, слабое внимание к духовно-нравственному воспитанию. В работе предложены пути решения данных проблем, включая внедрение инновационных технологий, повышение профессиональной компетентности педагогов, а также укрепление нравственного и культурного воспитания молодёжи.

Ключевые слова: образование, воспитание, инновации, цифровые технологии, педагогическая квалификация, духовность, современное обучение, реформы.

DEVELOPMENT OF THE MODERN EDUCATION AND UPBRINGING SYSTEM. PROBLEMS AND SOLUTIONS

Abstract- This article examines the current issues and prospects for developing the modern education and upbringing system. The author analyzes the main challenges faced by contemporary education, such as insufficient teacher qualification, the gap between theory and practice, and weak attention to moral and spiritual education. The paper proposes several solutions, including the implementation of innovative technologies, improvement of teachers' professional competence, and strengthening of moral and cultural upbringing among youth.

Keywords: education, upbringing, innovation, digital technologies, teacher qualification, spirituality, modern education, reforms.

Kirish

XXI asr — bu axborot, texnologiya va raqamli tafakkur asridir. Shu bois bugungi kunda ta'lim-tarbiya tizimini yangicha yondashuvlar asosida takomillashtirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Har bir davlatning kelajagi yosh avlodning bilim, tafakkur va ma'naviyatiga bevosita bog'liq. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev ta'kidlaganidek:

“Yoshlarni bilimli, zamonaviy fikrlaydigan, mustaqil qaror qabul qila oladigan insonlar qilib tarbiyalash – yangi O'zbekistonning eng muhim vazifasidir.”

Asosiy qism

1. Ta'lim-tarbiya tizimining hozirgi holati

Bugungi kunda mamlakatimizda ta'lim sohasida tub islohotlar amalga oshirilmoqda. Maktabgacha, umumiy o'rta, o'rta maxsus va oliy ta'lim tizimlari bosqichma-bosqich modernizatsiya qilinmoqda. Shu bilan birga, o'qituvchilar malakasini oshirish, ta'lim mazmunini xalqaro standartlarga yaqinlashtirish va raqamli ta'lim muhitini shakllantirish ustuvor yo'nalishlardan biridir.

Biroq amaliyotda bir qator muammolar ham mavjud:

- o'qituvchilarning zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarni to'liq egallamaganligi;
- nazariya va amaliyot o'rtasidagi tafovut;

- ta'lim-tarbiya jarayonida ma'naviy-axloqiy ishlarning sustligi;
- qishloq va shahar maktablari o'rtasidagi moddiy-texnik tafovut;
- o'quvchi-yoshlarning mustaqil fikrlash ko'nikmalarining yetarli emasligi.

2. Ta'lim-tarbiya tizimini rivojlantirish yo'nalishlari

Muammolarga qarshi quyidagi yo'nalishlarda samarali ishlar olib borish zarur:

1. **Pedagogik malaka va kompetensiyani oshirish.** Har bir o'qituvchi zamonaviy metodlar, raqamli vositalar va interaktiv texnologiyalarni puxta bilishi kerak.
2. **Innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish.** Masofaviy ta'lim, elektron darsliklar, sun'iy intellekt asosidagi o'qitish tizimlarini yaratish.
3. **Ma'naviy-tarbiyaviy ishlarni kuchaytirish.** Yoshlarni milliy qadriyatlar, vatanparvarlik, bag'rikenglik ruhida tarbiyalash.
4. **Amaliyotga yo'naltirilgan ta'lim.** O'quv jarayonini ishlab chiqarish, IT-texnologiyalar va kasbiy amaliyot bilan bog'lash.
5. **Raqamli tenglikni ta'minlash.** Qishloq joylardagi ta'lim muassasalarini internet va texnik jihozlar bilan to'liq ta'minlash.

3. Yangi yondashuvlar va xalqaro tajriba

Jahon tajribasida ta'limning sifatini oshirishda "hayot davomida ta'lim olish" tamoyili muhim o'rin tutadi. Finlyandiya, Janubiy Koreya va Singapur kabi mamlakatlarda o'quv jarayonida ijodiy fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish, tanqidiy tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantirishga katta e'tibor qaratiladi. O'zbekiston ta'lim tizimi ham ana shu tajribalarni milliy qadriyatlar bilan uyg'unlashtirgan holda o'z yo'lini tanlamoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, hozirgi zamon ta'lim-tarbiya tizimini rivojlantirish — bu davlat, jamiyat va oilaning hamkorlikdagi faoliyatidir. Ta'lim jarayoniga innovatsiyalarni tatbiq etish, o'qituvchilar malakasini oshirish va tarbiya jarayonini kuchaytirish orqali biz yosh avlodni har tomonlama barkamol, zamonaviy

dunyoqarashga ega insonlar qilib voyaga yetkazishimiz mumkin. Shu orqali mamlakatning intellektual salohiyati va raqobatbardoshligi oshadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi “Ta’lim sifatini oshirish va pedagog kadrlar salohiyatini rivojlantirish to‘g‘risida”gi PQ–289-son qarori.
3. Hasanboyeva O., Qodirova D. *Pedagogika nazariyasi va amaliyoti*. – Toshkent: “Fan va texnologiya”, 2020.
4. UNESCO. *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. – Paris, 2017.
5. Karimov A. *Zamonaviy ta’lim texnologiyalari*. – Toshkent: “Ilm Ziya”, 2022.